

PRESSEMATERIALE:

made in copenhagen præsenterer

Theatre of Violence

Ny dokumentarfilm af Emil Langballe & Lukasz Konopa

Fotocredit: Kacper Czubak

Verdenspremiere på CPH:DOX den 17.03.23 kl 19.00 i Grand Teatret i København.

Filmen er udtaget til hovedkonkurrencen DOX:AWARD.

Til premieren vil filmens hovedkarakter, Ongwens advokat Krispus Ayena, være til stede.

Andre visninger under CPH:DOX: tba

Aftaler om interview med instruktører og Krispus Ayena, kontakt venligst publicist Line Bilenberg, Bilenberg PR: 20710494, line.bilenberg@gmail.com

Trailer: tba

Pressemateriale inkl. fotos: <https://www.madeincopenhagen.dk/da/press>

International Distribution, Dogwoof:

Sales: Cleo Veger Cleo@dogwoof.com

INDHOLD

- Side 2 Indledning
- Side 2 Synopsis + kort pitch
- Side 3 Instruktørintentioner af Emil Langballe & Lukasz Konopa
- Side 4 Baggrund
- Side 8 Korte biografier
- Side 9 Filmen er støttet af

INDLEDNING

Børnekonventionen siger, at ingen børn må deltage i krig.

Alligevel melder FNs Børnefond om tusindvis af børnesoldater i forskellige militser, væbnede grupper og hære rundt omkring i Verden. I 2007 gik 58 lande sammen om at forhindre brugen af børnesoldater. 10 ud af 12 lande, der dengang brugte børn i væbnede konflikter, forpligtede sig til at bekæmpe rekruttering af børnesoldater. Et af de lande var Uganda.

En af de mest spektakulære sager om en tidligere børnesoldat, Dominic Ongwen, blev i december 2022 endelig afgjort ved den Internationale Straffedomstol i Haag. Dominic Ongwen blev kidnappet som 9-årig af LRA, The Lord's Resistance Army (Herrens Modstandshær), der i årtier har hærget i det nordlige Uganda. Her blev han tvunget til at være børnesoldat, og steg efterfølgende i graderne indtil han blev brigadekommandant under den omstridte leder, Joseph Kony. Ongwen er den eneste LRA officer, som er stillet for retten i Haag, mens Joseph Kony stadig er på fri fod.

Ongwen blev dømt skyldig i 61 ud af 70 anklagepunkter for blandt andet forbrydelser mod menneskeheden, heriblandt lemlæstelse, tortur, drab, slaveri, plyndringer, rekruttering af børnesoldater, voldtægt, tvangsægteskaber og tvungne graviditeter for at nævne nogle af de vigtigste. Selv siger Ongwen, at han blev hjernevasket som barn, manipuleret og truet til at følge ordrer.

I **Theatre of Violence** følger vi retssagen. De to instruktører Emil Langballe og Lukasz Konopa har helt ekstraordinært fået lov til at følge Ongwens forsvarsadvokat, den karismatiske Krispus Ayena og hans hold, samt anklagerteamet i sagen.

Samtidig forsøger filmen at finde svar på, hvor grænsen går i mellem offer og bøddel. Filmen rejser desuden en række universelle spørgsmål: Hvad er kilden til ondskab? Er vi født med et iboende moralsk kompas? Har vi mennesker en fri vilje - eller er vi blot produkter af vores miljø? Og sidst men ikke mindst, hvordan sikrer vi, at retfærdigheden sker fyldest, både for borgerkrigens ofre, men også for den tiltalte, som i dette tilfælde selv er et offer?

De to instruktører udtaler: (se intentioner s. 3).

"Ongwens forsvarsadvokat, Krispus Ayena, er filmens hovedperson, men vores film skal ikke ses som et forsøg på at retfærdiggøre hans klient. Vi bruger derimod retssagen som ramme til at beskrive den udvikling Ongwen måtte gennemleve, fra da han som 9-årig blev kidnappet og til han endte som en frygtet kommandant i den selvsamme oprørsgruppe, der kidnappede ham og dræbte hans forældre. På trods af de grusomheder Krispus Ayenas klient er tiltalt for, er han fast besluttet på at forsvare det gode, der er tilbage i ham og samtidig forsøge at nuancere opfattelsen af konflikten i Uganda i den vestlige verden - en vigtig fortælling, vi synes fortjener at blive fortalt."

SYNOPSIS

Kan man være bøddel og offer på samme tid?

Det er det centrale spørgsmål for Krispus Ayena, som er udpeget som forsvarsadvokat ved Den Internationale Straffedomstol i Haag i hans karrieres mest prestigefulde sag. Hans klient Dominic Ongwen blev som 9-årig et af de mindst 20.0000 børn, der igennem tiden er blevet bortført af oprørslederen Joseph Kony's The Lord's Resistance Army (LRA) i Uganda. Ongwen blev hjernevasket af Kony, som brugte en blanding af kristendom, heksekraft og tortur til at gøre børnene til loyale LRA-soldater i oprøret mod den siddende præsident, Yoweri Museveni.

Ongwen lærte hurtigt, at det handlede om at dræbe for at undgå selv at blive dræbt – og han steg i graderne til kommandant, inden han en dag overgav sig til myndighederne og senere retsforfølgelse i Haag.

Ongwen er tiltalt for 70 forskellige forbrydelser, heriblandt tortur, voldtægt og mord. Men hans forsvarer vil have ham frikendt, for han mener ikke Ongwen selv er skyld i, at hans liv har formet sig som det har. Dertil kommer, at retssagens udfald truer med at få gamle sår til at springe op hjemme i Uganda. Ongwen og LRA tilhører nemlig Acholi-folket fra det nordlige Uganda – hvor Kony startede sin brutale hær som modsvar til den siddende præsident, Musevenis ligeså brutale overgreb på Acholierne.

For og mange andre ugandere er sagen derfor også dybt uretfærdig, da det kun er den ene side af konflikten, der bliver draget til ansvar i Haag. Ayena har personligt meget på spil. Han skal ikke bare opnå retfærdighed for sin klient og sit folk – men også forsøge at forklare den vestligt funderede Internationale Straffedomstol, hvad Uganda er for et land, og hvad konsekvenserne af dommen kan blive.

KORT PITCH

Som 9-årig bliver Dominic Ongwen kidnappet af den ugandiske oprørsgruppe LRA, der opfostrer ham som børnesoldat og som voksen gør ham til kommandant. Mange år senere står han nu overfor Den Internationale Straffedomstol ICC, men skal han dømmes for sine gerninger, eller er han selv et offer?

INSTRUKTØRERNES TANKER OG MOTIVATION

Af Emil Langballe og Lukasz Konopa

"I 'Theatre of Violence' undersøger vi, hvordan man som samfund bearbejder et kollektivt traume. Vores medvirkende har alle oplevet krigens grusomheder på nært hold. Nogle som gerningsmænd, andre som ofre, men ofte begge dele. Under arbejdet med filmen oplevede vi nemlig, hvordan grænsen mellem disse to kategorier kan blive udvisket og utydelig under en borgerkrig - ofre og gerningsmænd bytter ofte roller hvilket, ifølge mange ugandere, gør det nødvendigt at tænke ud over straf og i stedet fokusere på tilgivelse og rehabilitering.

Vores karakterers individuelle historier tegner tilsammen et større billede af et samfund, hvor krigens sår stadig kaster skygger over hverdagen og vanskeliggør fredelig sameksistens. Er vestlige idealer om retfærdighed den eneste gangbare løsning? Vil retssagen mod Dominic Ongwen bringe retfærdighed til befolkningen i det nordlige Uganda, eller kan den puste til gammelt nag mellem rivaliserende etniske grupper, der trækker tråde tilbage til kolonitiden? I vores film 'Theatre of Violence' forsøger vi at rejse disse spørgsmål i håbet om at få vores publikum til at reflektere over vores nuværende praksis.

Ongwens forsvarsadvokat, Krispus Ayena, er filmens hovedperson, men vores film skal ikke ses som et forsøg på at retfærdiggøre hans klient. Vi bruger derimod retssagen som ramme til at beskrive den udvikling Ongwen måtte gennemleve, fra da han som 9-årig blev kidnappet og til han endte som en frygtet kommandant i den selv samme oprørsgruppe, der kidnappede ham og dræbte hans forældre. I filmen rejser vi således en række universelle spørgsmål: Hvad er kilden til ondskab? Er vi født med et iboende moralsk

kompas? Har vi mennesker en fri vilje - eller er vi blot produkter af vores miljø? Og sidst men ikke mindst, hvordan sikrer vi, at retfærdigheden sker fyldest, både for borgerkrigens ofre, men også for den tiltalte selv, som jo i den grad også må betegnes som et offer. Titusindvis af andre børn blev, som Ongwen, stjålet fra deres forældre, hjernevaskede og tvunget til at begå uhyrlige forbrydelser. Deres barndom blev dem frarøvet, og de blev opfostret som soldater i stedet for samfundsborgere. De tilbragte deres formative år i bushen, og ingen kom dem til undsætning.

Vores arbejde med filmen i det nordlige Uganda har givet os en unik mulighed for at betragte vores egen, vestlige kultur med en ny sensitivitet og samtidig reflektere over den vestlige verdens postkoloniale strukturer. Som barn blev Dominic Ongwen kidnappet og indoktrineret, men han er stadig den eneste aktør fra den væbnede konflikt i Uganda, der er blevet anklaget for krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden ved den Internationale Straffedomstol. Hans bortfører og overordnede, Joseph Kony, er derimod stadig på fri fod. Vi håber således at konfrontere vores publikum med følgende spørgsmål: Er det fair at gøre Ongwen til 'posterboy' for hele den ugandiske borgerkrig? Findes der blinde vinkler i vor vestlige selvforståelse, som bidrager til en selvretfærdig fortælling om egen uskyld og vor moralske overlegenhed? Glemmer vi voldens egentlige ophav? Og ved kun at retsforfølge Ongwen, er vi så med til at legitimere autokratiske regimer som president Museveni, der har styret Uganda med en jernnæve i 37 år, og hvis regeringshær gentagne gange er blevet beskyldt for grusomme krigsforbrydelser?

Udfaldet af retssagen mod Dominic Ongwens kan danne præcedens og have store konsekvenser i de dele af verden, hvor børn og unge udnyttes som soldater i væbnede konflikter, som fx i Nigeria, Syrien - eller i Danmark. Tusindvis af unge mænd og kvinder flygter fra radikaliserede grupper som ISIS og forsøger nu at vende hjem. Skal vi straffe dem, eller i stedet forsøge at reintegrere dem på trods af deres handlinger? Vores hovedperson Krispus Ayena er ikke i tvivl. På trods af de grusomheder hans klient er tiltalt for, er han fast besluttet på at forsvare det gode, der er tilbage i ham og samtidig forsøge at nuancere opfattelsen af konflikten i Uganda i den vestlige verden - en vigtig fortælling, vi synes fortjener at blive fortalt."

BAGGRUND

Dominic Ongwen blev født i 1979 som fjerde søn af to skolelærere, der boede i en lille landsby i Gulu-regionen. Han var 9 år gammel, da han blev bortført af "The Lord's Resistance Army (LRA)" på vej til skole. Han blev båret af andre tilfangetagne tilbage til LRA-basen, fordi han var "for lille til selv at gå". Begge hans forældre blev dræbt af LRA på omtrent samme tidspunkt.

Efter bortførelsen blev han tortureret og tvunget til at deltage i voldelige ritualer, hvor andre fanger blev dræbt. Disse oplevelser var med til at indoktrinere ham som LRA-børnesoldat. Han steg med tiden i graderne og blev major i en alder af kun 18 år. Da han var sidst i tyverne, blev han brigade-kommandant i Sinia Brigaden, en af de fire LRA-brigader.

I slutningen af 2014 begyndte Ongwen at trodse Joseph Konys ordrer og holdt for eksempel op med at besvare hans radiomeddelelser. Herefter måtte Ongwen stikke af for at undgå repressalier. Efter et par uger i vildmarken overgav han sig den 6. Januar 2015 til amerikanske tropper i Den Centralafrikanske Republik. Han havde en bibel i hånden og 11 år efter skudsår. Da der var udstedt en arrestordre på ham af Den Internationale Straffedomstol, blev han overdraget til Haag, hvor han blev stillet for retten.

Han blev tiltalt for 70 krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden - mere end nogen anden i Den Internationale Straffedomstols hidtidige historie. Sigtelserne omfattede mord, tortur, røveri, kidnapning af børn og voksne med henblik på at gøre dem til soldater, forbrydelser mod den menneskelige værdighed samt voldtægt og slaveri af unge kvinder og piger. Listen med sigtelser var så lang, at det tog retssekretæren mere end 26 minutter at læse dem op i starten af retssagen. Dominic Ongwens sag er imidlertid unik. Han er den eneste tidligere børnesoldat, der nogensinde har været stillet for en international domstol.

Dominic Ongwen sidder pt fængslet i Den Internationale Straffedomstols interneringscenter i Haag.

Kilder:

- https://en.wikipedia.org/wiki/Dominic_Ongwen
- <https://narratively.com/the-extraordinary-trial-of-the-child-soldier-who-became-a-brutal-rebel-commander/>
- *Living with Bad Surroundings: War, History, and Everyday Moments in Northern Uganda* by Sverker Finnström
- *Child to Soldier. Stories from Joseph Kony's Lord's Resistance Army* by Opiyo Oloya

Forsvaret

Krispus Ayena var Ongwens hovedadvokat indtil den 1. juni 2022. Han er tidligere ugandisk folketingsmedlem, han er velklædt og charmerende – og han elsker at blive inddraget i uoverensstemmelser og diskussioner, uanset hvor han er. Han trives godt i offentlige situationer, og han er ikke bange for at sige sin mening. Han kommer fra en region, hvor LRA bortførte rigtig mange mennesker, inklusiv medlemmer af hans egen familie; derfor er hans beslutning om at forsvare Ongwen kontroversiel, og han er konstant tvunget til at forsvare sig selv og forklare sin rolle i retssagen. Han kæmper for at overbevise offentligheden om, at han ikke handler imod sin egen familie og sit eget samfund. Han er endda blevet bagtalt af sine politiske modstandere og stemplet som "Konys advokat". Men Ayena tror fuldt og fast på sin professionelle pligt til at sikre, at alle får en retfærdig retssag. Som han ynder at sige, så ville han forsvare selv Lucifer, såfremt han bad ham om det.

Advokat, Tom Obhof, er Ayenas højre hånd. En skægget amerikaner fra USA, der ryger masser af cigaretter og kender sagen ud og ind. Andre medlemmer af holdet tæller advokaterne Gordon Kifudde og Abigail Bridgman (Uganda), Beth Lyons (USA) og Chief Charles Taku (Cameroun/USA), sidstnævnte erstattede i juni 2022 Ayena som chef for Ongwens advokathold.

Anklagemyndigheden

Anklagemyndigheden (Office of The Prosecution) er et uafhængigt organ under Den Internationale Straffedomstolen. Den er ansvarlig for at efterforske sager hvor der tilsyneladende er begået folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og voldelig adfærd, og for at gennemføre retsforfølgelser af de personer, der angiveligt er hovedansvarlige for disse forbrydelser.

Advokat, Fatou Bensouda, var chefanklager for Den Internationale Straffedomstol fra 2012 til 2021. Hun kommer fra Gambia, hvor hun har besiddet adskillige regeringsposter, bl.a. som rigsadvokat og til sidst som justitsminister. I sin embedsperiode lagde hun vægt på retsforfølgelse af seksuelle og kønsbaserede forbrydelser.

Advokat, Ben Gumpert, var leder af anklagemyndigheden i Ongwen-sagen. Han er britisk, uddannet fra Cambridge, direkte og skarp. Hans krydsforhør i retssalen er metodiske og hårde. Andre medlemmer af anklagerholdet tæller bl.a. advokaterne Colin Black og Adesola Adeboyejo.

Kilder:

- <https://www.publicinternationallawandpolicygroup.org/fatou-bensouda-icc>
- <https://www.fidh.org/en/issues/international-justice/international-criminal-court-icc/what-is-icc-prosecutor-fatou-bensouda-s-legacy>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Fatou_Bensouda
- <https://www.icc-cpi.int/about/otp>

- <https://www.reuters.com/article/ozatp-africa-icc-20110130-idAFJ0E70T01R20110130>

Uganda

Landet var under britisk styre indtil 1962, hvor det blev uafhængigt. Årene herefter har været præget af blodige konflikter mellem etniske grupper, som kan spores tilbage til briternes "del og hersk-principper": Acholi-folket i nord blev udvalgt til at tjene i hæren og politiet, og blev brugt af briterne til at nedkæmpe landets andre etniske grupper og til at knuse forskellige uafhængighedsbevægelser. Da Yoweri Museveni overtog kontrollen i 1986, hævnedes hans hær sig brutalt på hele acholi-befolkningen. Tusindvis blev arresteret, hvoraf mange ikke havde noget at gøre med de nuværende og tidligere krige, og hundredvis af dem blev vilkårligt henrettet. Som følge heraf flygtede mange acholi ud i bushen, hvor de svor at omstyrte regeringen og såede frøene til det, der senere skulle udgøre grundlaget for Lord's Resistance Army.

The Lord's Resistance Army (LRA) var oprindeligt en frihedsbevægelse med en politisk agenda mod undertrykkelse og økonomisk marginalisering, men den blev efterhånden mere og mere brutal. Lederen er Joseph Kony, en karismatisk tidligere alterdreng, der hævder at have direkte forbindelse til åndeverdenen og beskriver sig selv som Guds sendebud.

Konys magt over sine soldater strækker sig ind i det metafysiske. Han hævder at være besat af en række kraftfulde ånder, der gør det muligt for ham at forudsige fremtiden, helbrede de syge og læse tanker - egenskaber, der skræmmer mange af soldaterne, som jo blev bortført i en meget ung alder. Hver ånd har sin egen rolle og plads i spiritualismens hierarki. Den vigtigste af dem kaldes Juma Oris; han kommunikerer Guds vilje direkte fra kilden og er ansvarlig for at sikre, at Guds vilje bliver udført. Den næste i rækken er Mama Silindi, en sudanesisk ånd, som er ansvarlig for udførelsen af handlingerne. Dernæst er der Jim Brickey, også kendt som "Who Are You", en amerikansk ånd, der er ansvarlig for efterretninger og beskyttelse mod enhver form for sammensværgelse. Han ville for eksempel vide - før ethvert forestående slag - hvor mange fjendtlige tropper LRA ville være oppe imod, hvor mange og hvilken type våben de havde. Endelig er der Ing Chu, en ånd der udfører mirakler, og dennes assistent, Hawa.

Konys LRA raserede landsbyer i Norduganda, skar læber, næser og ører af mistænkte forrædere og bortførte titusindvis af skolebørn. Pigerne blev normalt kommandanternes sexslaver, mens drengene blev krigere; de, der forsøgte at flygte, blev dræbt. LRA er blevet beskyldt for at stå bag omkring 100.000 menneskers død og bortførelsen af mindst 20.000 børn. Men Ugandas regeringsstyrker under Museveni, har begået lignende grusomheder, idet de tvangsflyttede millioner af mennesker til lejre, brændte deres hjem og kornkamre ned, brugte børnesoldater og angiveligt angreb landsbyer "forklædt" som folk fra LRA.

Lejre for internt fordrevne personer (Internally Displaced Persons)

Den ugandiske regeringshær (Uganda Peoples' Defence Force) var ikke i stand til at stoppe eller besejre LRA. I 1996 tvang præsident Museveni befolkningen i det nordlige Uganda til at forlade deres landsbyer og placerede dem i regeringskontrollerede lejre for internt fordrevne personer (Internally Displaced Persons). Disse lejre blev ifølge regeringen oprettet for at beskytte befolkningen mod LRA, men forholdene var elendige og ressourcerne knappe. Da konflikten var på sit højeste, boede der 1,7 millioner mennesker (90 procent af regionens civilbefolkning) i disse lejre under kummerlige forhold, plaget af malaria, hiv/aids og vold. Prostitution var den eneste måde at tjene til livets ophold på, mens seksuelle overgreb begået af soldater fra den ugandiske hær var hverdag for en hel generation af acholier, der blev født og voksede op under disse forhold. Lejrene var et vigtigt element i Musevenis offensiv mod LRA: Efter at regeringsstyrkerne havde tømt alle landsbyer i regionen for indbyggere og fordrevet dem til lejrene, havde LRA ikke længere mulighed for at plyndre dem for mad. Markerne lå øde hen i mange år, og der var intet at spise eller stjæle.

Regeringshærens næste forsøg på at udrydde LRA, Operation Iron Fist (2002), blev dog alligevel ikke en succes. Få måneder efter afslutningen af denne operation gennemførte LRA flere angreb med en brutalitet, der ikke var set siden midten af 1990'erne. I de større byer i det nordlige Uganda blev truslen om bortførelse så stor, at titusindvis af børn fra de nærliggende landsbyer hver nat marcherede ind i byens centrum for at

sove i skoler, på hospitaler og på fortove - overalt, hvor de kunne forsvinde i mængden og finde sikkerhed. De blev kaldt "nattependlere".

Fredsforhandlinger

I 2005 udstedte Den Internationale Straffedomstol arrestordre mod Kony, hans stedfortræder Vincent Otti og tre andre oprørs-kommandanter, herunder Dominic Ongwen. Få måneder senere tilkendegav LRA interesse for fredsforhandlinger. Disse blev afholdt i Juba i Sudan (nu Sydsudan). Forhandlingerne strakte sig over to år. Joseph Kony sendte en delegation af sted til at forhandle på egne vegne, men da den endelige fredsaf tale var klar til at blive underskrevet, udsatte han gentagne gange datoen for underskrivelsen eller udeblev fra mødet. Hovedårsagen til Konys modvilje mod at forpligte sig til at indgå aftalen var Den Internationale Straffedomstols arrestordre. Da det endelig i december 2008 stod klart, at Kony ikke ville underskrive aftalen, blev Operation Lightning Thunder iværksat. Det var en koordineret samlet indsats fra Uganda, Den Demokratiske Republik Congo, Den Centralafrikanske Republik og Sudan med efterretningsmæssig og logistisk støtte fra USA.

Operationen mislykkedes. Joseph Kony fik på en eller anden måde kendskab til angrebet i timerne før luftangrebet (hvilket mange opfatter som endnu et bevis på hans overnaturlige kræfter) og kunne derfor nå at flygte. Siden da har LRA opereret i små, meget mobile enheder på tværs af de porøse grænseregioner i DR Congo, Den Centralafrikanske Republik og Sydsudan.

I dag er der kun omkring 100 krigere tilbage under Konys kommando, og mange af dem er hans egne børn. På trods af en dusør på 5 mio. dollars for oplysninger, der vil føre til hans tilfangetagelse, er han stadig på fri fod.

Yoweri Museveni har været Ugandas præsident siden 1986. Vesten hylder ham for hans store succes i kampen mod hiv/aids og for den relative fred og stabilitet Uganda har oplevet i hans regeringstid. Men Uganda er fortsat et land, der lider under et højt niveau af korrupsion, arbejdsløshed og fattigdom. Museveni nedkæmpede med vold den politiske opposition og skrottede forfatningsændringer, der begrænsede præsidentembedet og ikke mindst aldersgrænsen for en siddende præsident, hvilket gjorde det muligt at for ham at blive siddende i årtier. Han står også bag regeringens ekstreme regler og love mod homoseksuelle.

Bobi Wine er Musevenis stærkeste politiske modstander og er især populær blandt unge ugandere. Wine annoncerede sit kandidatur til præsidentvalget i 2020. Beslutningen blev mødt med en brutal reaktion fra hæren og politiet. Tusinder blev arresteret, udsat for vold (herunder Wine selv) og snesevis af mennesker mistede livet. I sidste ende tabte Wine til Museveni i dette meget kontroversielle valg, mens mange ugandere anklagede præsidenten for valgfusk.

Kilder:

- *Living with Bad Surroundings: War, History, and Everyday Moments in Northern Uganda* by Sverker Finnström
- *Child to Soldier. Stories from Joseph Kony's Lord's Resistance Army* by Opiyo Oloya
- [https://en.wikipedia.org/wiki/Lord%27s_Resistance_Armey_insurgency_\(2002-2005\)#Operation_Iron_Fist](https://en.wikipedia.org/wiki/Lord%27s_Resistance_Armey_insurgency_(2002-2005)#Operation_Iron_Fist)
- <https://www.britannica.com/topic/Lords-Resistance-Armey>
- <https://apnews.com/article/bobi-wine-kampala-health-elections-coronavirus-pandemic-5e0f669f868431ace6102162b7fa4e8a>

Den Internationale Straffedomstol (ICC)

Den Internationale Straffedomstol er en permanent domstol, der er oprettet med det formål at efterforske og retsforfølge personer, der er anklaget for folkedrab, krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden. Den blev oprettet som en sidste instans til at retsforfølge de mest grusomme forbrydelser i de tilfælde hvor de nationale domstole er magtesløse. Rettens kompetencer omfatter lovovertrædelser, der er begået efter den 1. juli 2002, og som er begået enten i en stat, der har ratificeret aftalen, eller af en statsborger i en sådan stat. Mere end 100 lande har ratificeret Rom-statutten, mens bl.a Kina, Rusland og USA nægtede at gøre det.

Selv om Den Internationale Straffedomstol er blevet rost som værende et stort skridt i retning af retfærdighed, og som en nyskabelse inden for international ret og menneskerettigheder, er den også blevet beskyldt for at være partisk og racistisk og for at være et redskab for vestlig imperialism, ”der kun straffer ledere fra små, svage stater og ignorerer forbrydelser begået af rigere og mere magtfulde stater”. Selv om Den Internationale Straffedomstol hævder at have et globalt mandat, var alle ni sager, som blev undersøgt indtil januar 2016, i afrikanske lande. Dette uforholdsmæssigt store fokus på Afrika gjorde mange af regionens ledere vrede. Der er også blevet sat spørgsmålstegn ved Domstolens uafhængighed. Human Rights Watch (HRW) har rapporteret, at Den Internationale Straffedomstols anklagemyndighed ikke tager hensyn til de roller som regeringerne spiller i konflikterne, hvilket fører til, at kun den ene side i konflikten retsforfølges.

I de 20 år, der er gået siden oprettelsen af Den Internationale Straffedomstol, er der kun faldet få domme, men den koster omkring 140 millioner dollars om året og beskæftiger mere end 800 medarbejdere.

Rettens allerførste arrestordre, i 2005, var mod fem LRA-kommandanter. Af disse fem er kun to stadig i live: Kony og Ongwen.

Kilder:

- <https://www.icc-cpi.int/about/otp>
- <https://www.reuters.com/article/ozatp-africa-icc-20110130-idAFJ0E70T01R20110130>
- <https://www.bbc.com/news/world-africa-37750978>
- <https://web.archive.org/web/20170129213001/http://www.publicinternationallawandpolicygroup.org/wp-content/uploads/2016/03/WCPW-040416.html>
- https://books.google.co.il/books?id=5BcKncSktrUC&q=icc+criticism+africa&pg=PA58&redir_esc=y#v=snippet&q=icc%20criticism%20africa&f=false
- https://legal.un.org/icc/statute/99_corr/cstatute.htm
- <http://www.aljazeera.com/indepth/features/2013/11/africans-push-un-call-off-racist-court-2013111451110131757.html>

Den Internationale Straffedomstols indsats i Uganda

For at bygge bro mellem Den Internationale Straffedomstols hovedkvarter i Haag, hvor retssagen finder sted, og lokalsamfundene i Uganda, der ligger tusindvis af kilometer væk derfra, organiserer Den Internationale Straffedomstol for første gang nogensinde en stor opsøgende kampagne kaldet "Access to Justice Project" (betalt af Udenrigsministeriet i Danmark). Tusindvis af ugandere ser retssagen på skærme, der er opstillet på steder, hvor de fleste formodede forbrydelser blev begået. For at nå ud til dem, der bor i de mest landlige områder, organiseres der "lytteklubber" af frivillige, hvor befolkningen kan følge med i den seneste udvikling i radioen (11 millioner mennesker lytter med). Medlemmer fra både forsvar og anklagemyndighed deltager i disse arrangementer, hvor de præsenterer deres sag og forklarer offentligheden sagens nuancer. Reaktionen på visningerne varierer i regionerne, nogle steder bliver Den Internationale Straffedomstols rolle accepteret, mens den andre steder mødes med vrede, og sågar stenkast.

KORTE BIOGRAFIER

Instruktør, Emil Langballe, f. 1982 i Odense

Uddannet fra National Film and Television School i London i 2013 med afgangsfilm 'Beach Boy', der vandt prisen for bedste korte dokumentar på Karlovy Vary og siden var udtaget til bl.a. Hot Docs og CPH:DOX.

Langballe debuterede i det lange format med 'Mon de kommer om natten?' (2016), der var udtaget til IDFA. I 2019 instruerede han både 'Q's Barbershop' og 'Et Ægte Par', der begge havde verdenspremiere i konkurrence på CPH:DOX.

Instruktør, Lukasz Konopa, f.1983 i Warszawa, Polen.

Uddannet dokumentarfilminstruktør fra den engelske National Film and Television School (NFTS) og desuden en kandidatgrad i sociologi fra the University of Warsaw i Polen.

Hans dokumentarfilm har været vist på festivaler såsom Hot Docs, Camerimage, Visions du Reel og SXSW. Hans film 'After' vandt CILECT-prisen for bedste dokumentarfilm, som kåres af foreningen for verdens førende film- og tv-skoler. Han arbejder jævnligt i Europa, Mellemøsten og USA.

I dag deler han sin tid mellem Tel Aviv, hvor han arbejder som kameramand på dokumentarfilm produceret af et af Israels bedste produktionsselskaber, Heymann Brothers Films, og Danmark, hvor han netop har afsluttet sin første dokumentarfilm i spillefilmslængde med Made in Copenhagen.

Producer, Helle Faber f. 1966, Danmark

Uddannet journalist fra Danmarks Journalisthøjskole i 1991 og har siden 2003 arbejdet som dokumentarfilmproducer. I 2010 stiftede hun produktionsselskabet made in copenhagen, som hun stadig er direktør for, og som er et af Danmarks førende selskaber inden for dokumentarfilm. Firmaet står bag en lang række prisvindende dokumentarfilm både i Danmark og Internationalt. Som producer står Faber blandt andet bag Enemies of Happiness (Sundance Grand Jury Prize Winner 2007), Putin's Kiss (Sundance Award winner 2012), Motley's Law (Viewfinder Award, DOCNYC 2015), Warriors From The North (Best documentary, Hotdocs 2015), En Fremmed flytter Ind (Viewfinder Award, DOCNYC 2017), The Chocolate War (2022) Theatre of Violence (2023).

For mere information besøg: www.madeincopenhagen.dk

FILMEN ER STØTTET AF

Filmen er co-produceret med Corso Film i Tyskland.

I Danmark er filmen støttet af Det Danske Filminstitut ved konsulent Frank Piasecki Poulsen, Film Fyn ved Klaus Hansen og DR ved redaktør Anders Bruus.

International støtte fra ZDF/Arte ved redaktørerne Susanne Mertens og Martin Pieper, Film und Mediastiftung NRW, Eurimage, Nordisk film & TV Fond ved senior advicer documentary, Karolina Lidin, Danida, Creative Europe Media Programme of European Union, RTS, SVT & VGTV

